

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної терапії та біокінезіології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Фізична терапія в акушерстві та гінекології

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія

Освітнього рівня: другий (магістерський)

Освітньої програми: Фізична терапія

Спеціалізації:

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу	
моніторингу якості освіти	
Програма №	0542/19
« <u>Жильцов</u> »	(підпись) (прізвище, ініціали)
« <u>_____</u> »	20 <u>12</u> р.

Київ – 2019

Розробники:

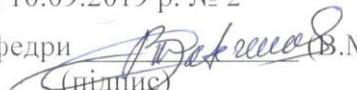
Савченко В.М., доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, кафедра фізичної терапії та біокінезіології. Харченко Г.Д., к.н.ф.в.с., доцент кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології;

Викладачі:

Харченко Г.Д., к.н.ф.в.с., доцент кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології.

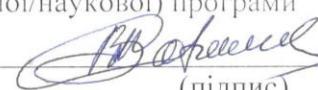
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та біокінезіології

Протокол від 10.09.2019 р. № 2

Завідувач кафедри (В.М. Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Фізична терапія»

_____.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) (В.М. Савченко)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.2019 р.
Заступник директора/декана (О.С. Комоцька)
(підпис)

Пролонговано :

На 209_/_20_ н.р _____ (_____) (ПІБ). «___»_20_ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20_/_20_ н.р _____ (_____) (ПІБ). «___»_20_ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20_/_20_ н.р _____ (_____) (ПІБ). «___»_20_ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20_/_20_ н.р _____ (_____) (ПІБ). «___»_20_ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20_/_20_ н.р _____ (_____) (ПІБ). «___»_20_ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120	
Курс	6	
Семестр	10	
Кількість модулів	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	40	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	42	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування сучасного мислення, системи спеціальних знань та умінь щодо організації та проведення заходів з фізичної терапії / реабілітації в акушерстві та гінекології.

Завдання дисципліни:

1. КФ-1. Сформувати здатність розуміти патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.
2. КФ-5. Сформувати здатність формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії
3. КФ-6. Сформувати здатність безпечно та ефективно реалізовувати програму фізичної терапії.
4. КФ-7. Сформувати здатність пристосовувати навантаження до рівня фізичної сили та витривалості пацієнта/клієнта, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності загальному стану здоров'я, функціональним потребам і результатам обстеження.
5. КФ-8. Сформувати здатність проводити оперативний та поточний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами та методами.
6. Надати знання про фізіологічний па патологічні стани в акушерстві та гінекології.
7. Надати знання та сформувати навички застосування фізикальних, мануальних та інструментальних методів дослідження в акушерстві та гінекології для оцінки стану жінок.

8. Описати теоретичні і методологічні основи застосування засобів та методів фізичної реабілітації / терапії для відновлення здоров'я і працездатності жінок з фізіологічними па патологічними станами в акушерстві та гінекології.

9. Сформувати здатність здійснювати вибір необхідних ефективних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, циклічні фізичні навантаження тощо) та складати індивідуальні програми фізичної терапії / реабілітації в акушерстві та гінекології на всіх етапах надання реабілітаційної допомоги.

3. Результати навчання за дисципліною

1. ПРз-4. Здатність пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії, узагальнювати та планувати діяльність у фізичній терапії. Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта.

2. ПРз-5. Здатність розробляти та пояснювати індивідуальну реабілітаційну програму та обговорювати план втручання, записувати кількісні та якісні результати роботи з пацієнтом.

3. ПРз-6. Здатність виконати та оцінити заходи фізичної терапії, проводити реабілітаційне обстеження та огляд.

4. ПРз-7. Здатність демонструвати безпечне, ефективне і результативне виконання реабілітаційної програми, виконати оцінку результатів виконання реабілітаційної програми з використанням відповідних засобів вимірювання та модифікувати поточну практичну діяльність.

5. ПРз-8. Здатність допомогти пацієнту зрозуміти власні потреби та реалізувати їх, навчати пацієнта самообслуговуванню, здоровому способу життя і профілактиці захворювань, травм та неповносправності.

6. Знати ознаки фізіологічного та патологічного перебігу вагітності, патологічні процеси при основних гінекологічних захворюваннях, їх клінічну картину.

7. Вміти застосовувати фізиkalні, мануальні та інструментальні методи дослідження для оцінки стану, здійснення динамічного контролю за станом жінок під час вагітності та при гінекологічних захворюваннях. На основі одержаних даних вміти встановлювати реабілітаційний діагноз в акушерстві та гінекології.

8. Знати теоретичні і методологічні основи застосування засобів та методів фізичної терапії / реабілітації для відновлення здоров'я і працездатності жінок під час вагітності, зразу після пологів та при гінекологічних захворюваннях.

9. Вміти здійснювати вибір необхідних ефективних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, циклічні фізичні навантаження тощо) та складати індивідуальні програми фізичної терапії / реабілітації на всіх етапах реабілітації (стационарному, амбулаторно-поліклінічному, санаторно-курортному) при гінекологічних захворюваннях, під час вагітності та після пологів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна	
		Аудиторна:						
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальний		
Змістовий модуль 1. Загальні питання акушерства та гінекології. Фізіологічний стан на патологія, методи дослідження в акушерстві та гінекології.								
Тема 1. Загальні поняття гінекології і акушерства. Організація надання акушерської та гінекологічної допомоги в Україні.	2	2						
Тема 2. Анatomія та фізіологія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни, що відбуваються під час вагітності. Триместри та періоди вагітності.	2	2						
Тема 3. Методи обстеження вагітних на ранніх і пізніх термінах вагітності.	2	2						
Тема 4. Вагітність при екстрагенітальних захворюваннях.	2	2						
Тема 5. Загальні питання застосування засобів фізичної терапії при вагітності. Особливості лікувальної фізкультури та масажу при вагітності.	2	2						
Особливості вагітності при екстрагенітальних захворюваннях: при захворюваннях органів кровообігу, органів дихання, крові, ендокринних захворюваннях, захворюваннях сечовидільної системи, органів травлення та печінки. Принципи застосування засобів фізичної терапії при вагітності.	10						10	
Модульний контроль		2						
Разом		22	10				10	
Змістовий модуль 2. Фізична терапія в дополовому періоді								
Тема 6. Фізична терапія при фізіологічному перебігу вагітності.	2			2				

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				Індивідуальні
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Тема 7. Фізична терапія при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода.	2			2		
Тема 8. Фізична терапія при ожирінні вагітних. Фізичні методи корекції ожиріння у вагітних	2			2		
Тема 9. Фізична терапія у вагітних з захворюваннями органів кровообігу, органів дихання, травневої системи та печінки.	2	2				
Тема 10. Фізична терапія у вагітних з захворюваннями ендокринної системи, сечовидільної системи та крові.	2	2				
Тема 11. Фізична терапія у жінок з переношуваною та пролонгованою вагітністю.	2			2		
Фізична терапія при вагітності з екстрагенітальними захворюваннями (при ожирінні, при захворюваннях органів кровообігу, органів дихання, крові, ендокринних захворюваннях, захворюваннях сечовидільної системи, органів травлення та печінки). Фізична терапія при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода, з переношуваною та пролонгованою вагітністю.	11					11
Модульний контроль	2					
Разом	25	4		8		11
Змістовий модуль 3. Фізична терапія в післяпологовому періоді						
Тема 12. Фізіологічний післяпологовий період. Зміни в організмі жінки у післяпологовому періоді.	2	2				
Тема 13. Фізична терапія в післяпологовому періоді.	2			2		
Тема 14. Фізична терапія при оперативному	2			2		

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				Індивідуальні
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
розроджені (після операції кесаревого розтину).						
Фізична терапія в післяпологовому періоді та при оперативному розродженні (після операції кесаревого розтину).	10					10
Модульний контроль	2					
Разом:	18	2		4		10
Змістовий модуль 4. Гінекологічні захворювання. Застосування фізичної терапії при гінекологічних захворюваннях.						
Тема 15. Загальна характеристика гінекологічних захворювань. Класифікація. Хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів.	2	2				
Тема 16. Фізична терапія при хронічних запальніх захворюваннях жіночих статевих органів.	2			2		
Тема 17. Фізична терапія при неправильних положеннях жіночих статевих органів.	2			2		
Тема 18. Фізична терапія при розладах оваріально-менструального циклу.	2			2		
Тема 19. Фізична терапія при оперативних втручаннях на жіночих статевих органах (в оперативній гінекології).	2	2				
Тема 20. Фізична терапія при безплідді жінок.	2			2		
Хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів: класифікація, клініка при основних захворюваннях. Особливості застосування засобів фізичної терапії при хронічних запальніх захворюваннях жіночих статевих органів, неправильних положеннях жіночих статевих органів, розладах оваріально-менструального циклу	11					11

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				Індивідуальні
		Лекції	Семінари	Практичні	ЛАБОРАТОРНІ	
та безоплідді. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на жіночих статевих органах (в оперативній гінекології).						
Модульний контроль	2					
Разом:	25	4		8		11
Підготовка та проходження контрольних заходів (семестровий контроль)	30					
Усього	120	20	-	20	-	-
						42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання акушерства та гінекології.

Фізіологічний стан на патологія, методи дослідження в акушерстві та гінекології.

Лекція 1. Загальні поняття гінекології та акушерства. Організація надання акушерської та гінекологічної допомоги в Україні.

Основні питання / ключові слова: Визначення гінекології та акушерства. Організація надання акушерської (перинатальної) допомоги. Організація надання гінекологічної допомоги. Організація роботи служби планування сім'ї.

Лекція 2. Анatomія та фізіологія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни, що відбуваються під час вагітності. Триместри та періоди вагітності.

Основні питання / ключові слова: Анatomія жіночих статевих органів. Фізіологія жіночих статевих органів. Поняття триместрів та періодів вагітності. Фізіологічні зміни в організмі жінки, які виникають під час вагітності. Гігієна і дієтичне харчування вагітної.

Лекція 3. Методи обстеження вагітних на ранніх і пізніх термінах вагітності.

Основні питання / ключові слова: Діагностика вагітності ранніх термінів. Діагностика вагітності пізніх термінів. Визначення терміну вагітності та очікуваної дати пологів. Особливості обстеження вагітної для оцінка стану її здоров'я.

Лекція 4. Вагітність при екстрагенітальних захворюваннях.

Основні питання / ключові слова: Особливості протікання вагітності при захворюваннях органів кровообігу. Особливості протікання вагітності при захворюваннях органів дихання. Особливості протікання вагітності при

захворюваннях крові. Особливості протікання вагітності при ендокринних захворюваннях. Особливості протікання вагітності при захворюваннях сечовидільної системи. Особливості протікання вагітності при захворюваннях органів травлення та печінки.

Лекція 5. Загальні питання застосування методів фізичної терапії при вагітності. Особливості лікувальної фізкультури та масажу при вагітності.

Основні питання / ключові слова: Принципи застосування методів фізичної терапії при вагітності. Організаційна структура та зміст етапів фізичної реабілітації при вагітності. Форми фізичної терапії при вагітності. Загальні протипоказання та обмеження щодо виконання фізичних вправ при вагітності. Особливості застосування лікувальної фізкультури при вагітності. Особливості застосування масажу при вагітності.

Змістовий модуль 2. Фізична терапія в допологовому періоді

Практичне заняття 1. Фізична терапія при фізіологічному перебігу вагітності.

Основні питання / ключові слова: Поняття фізіологічного перебігу вагітності. Обґрунтування застосування фізичної терапії при фізіологічному перебігу вагітності. Застосування засобів фізичної терапії при фізіологічному перебігу вагітності. Лікувальна фізична культура при нормальному перебігу вагітності.

Рекомендована література:

1. Акушерство: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації / [Ліхачов В. К., Добровольська Л. М., Ляховська Т. Ю., Удовицька Н. О., Макаров О. Г., Тарановська О. О.]; за ред. В. К. Ліхачова. – Полтава : Дивосвіт, 2015. – 336 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта .— Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

6. Владимиrow О.А. Рухові режими і комплекси ЛФК для вагітних жінок: Метод. рекомендації / О.А. Владимиrow, Н.І. Тофан, С.К. Клименко. – К., 2004. – 31 с.

Практичне заняття 2. Фізична терапія при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода.

Основні питання / ключові слова: Неправильні положення плода, види. Тазові передлежання плода. Особливості застосування засобів фізичної терапії при неправильних положеннях та тазових передлежаннях плода. Форми

лікувальної фізичної культури при неправильних положеннях та тазових передлежаннях плода.

Рекомендована література:

1. Акушерство: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації / [Ліхачов В. К., Добровольська Л. М., Ляховська Т. Ю., Удовицька Н. О., Макаров О. Г., Тарановська О. О.]; за ред. В. К. Ліхачова. – Полтава : Дивосвіт, 2015. – 336 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта . — Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

6. Владимиров О.А. Рухові режими і комплекси ЛФК для вагітних жінок: Метод. рекомендації / О.А. Владимиров, Н.І. Тофан, С.К. Клименко. – К., 2004. – 31 с.

Практичне заняття 3. Фізична терапія при ожирінні вагітних. Фізичні методи корекції ожиріння у вагітних

Основні питання / ключові слова: Визначення ожиріння. Класифікація. Особливості протікання вагітності при ожирінні. Засоби фізичної терапії при ожирінні під час вагітності. Особливості застосування засобів фізичної терапії при ожирінні під час вагітності.

Рекомендована література:

1. Акушерство: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації / [Ліхачов В. К., Добровольська Л. М., Ляховська Т. Ю., Удовицька Н. О., Макаров О. Г., Тарановська О. О.]; за ред. В. К. Ліхачова. – Полтава : Дивосвіт, 2015. – 336 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта . — Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

6. Владимиров О.А. Рухові режими і комплекси ЛФК для вагітних жінок: Метод. рекомендації / О.А. Владимиров, Н.І. Тофан, С.К. Клименко. – К., 2004. – 31 с.

Лекція 6. Фізична терапія у вагітних з захворюваннями органів кровообігу, органів дихання, травневої системи та печінки.

Основні питання / ключові слова: Особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями органів кровообігу. Особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями органів дихання. Особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями органів травлення. Особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями печінки.

Лекція 7. Фізична терапія у вагітних з захворюваннями ендокринної системи, сечовидільної системи та крові.

Основні питання / ключові слова: Особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями ендокринної системи. Особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями сечовидільної системи. Особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями крові.

Практичне заняття 4. Фізична терапія у жінок з переношуваною та пролонгованою вагітністю.

Основні питання / ключові слова: Поняття переношуваної та пролонгованої вагітності. Особливості застосування фізичної терапії при переношуваній та пролонгованій вагітності. Форми лікувальної фізичної культури при переношуваній та пролонгованій вагітності.

Рекомендована література:

1. Акушерство: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації / [Ліхачов В. К., Добровольська Л. М., Ляховська Т. Ю., Удовицька Н. О., Макаров О. Г., Тарановська О. О.]; за ред. В. К. Ліхачова. – Полтава : Дивосвіт, 2015. – 336 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта . — Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

6. Владимиров О.А. Рухові режими і комплекси ЛФК для вагітних жінок: Метод. рекомендації / О.А. Владимиров, Н.І. Тофан, С.К. Клименко. – К., 2004. – 31 с.

7. Коваленко Т.М. Програма допологової реабілітації у комплексному лікуванні жінок із переношеною та пролонгованою вагітністю: методичні рекомендації / Т. М. Коваленко. – К., 2015. – 24 с.

Змістовий модуль 3. Фізична терапія в післяпологовому періоді

Лекція 8. Фізіологічний післяпологовий період. Зміни в організмі жінки у післяпологовому періоді.

Основні питання / ключові слова: Поняття післяполового періоду. Зміни в організмі жінки у післяпологовому періоді. Основи ведення післяполового періоду. Профілактика післяпологових захворювань.

Практичне заняття 5. Фізична терапія в післяпологовому періоді.

Основні питання / ключові слова: Засоби фізичної терапії в післяпологовому періоді. Особливості застосування фізичної терапії в післяпологовому періоді. Форми лікувальної фізичної культури в післяпологовому періоді.

Рекомендована література:

1. Акушерство: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації / [Ліхачов В. К., Добровольська Л. М., Ляховська Т. Ю., Удовицька Н. О., Макаров О. Г., Тарановська О. О.]; за ред. В. К. Ліхачова. – Полтава : Дивосвіт, 2015. – 336 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта . — Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

6. Владимиров О.А. Рухові режими і комплекси ЛФК для вагітних жінок: Метод. рекомендації / О.А. Владимиров, Н.І. Тофан, С.К. Клименко. – К., 2004. – 31 с.

7. Фізична і психопрофілактична підготовка вагітних до пологів та фізична реабілітація жінок після пологів: Навч. посіб. / В. І. Грищенко, Ю.С. Паращук, Т. С. Ейям-Бердієва та ін. – Харків: ТО Ексклюзив, 2003. – 110 с.

Практичне заняття 6. Фізична терапія при оперативному розродженні (після операції кесаревого розтину).

Основні питання / ключові слова: Поняття оперативного розродженння. Показання до оперативного розродженння. Наслідки оперативного розродження для жінки. Засоби фізичної терапії при оперативному розродженні. Форми лікувальної фізичної культури при оперативному розродженні.

Рекомендована література:

1. Акушерство: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації / [Ліхачов В. К., Добровольська Л. М., Ляховська Т. Ю., Удовицька Н. О., Макаров О. Г., Тарановська О. О.]; за ред. В. К. Ліхачова. – Полтава : Дивосвіт, 2015. – 336 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта . — Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендациї / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

6. Владимиров О.А. Рухові режими і комплекси ЛФК для вагітних жінок: Метод. рекомендації / О.А. Владимиров, Н.І. Тофан, С.К. Клименко. – К., 2004. – 31 с.

7. Фізична і психопрофілактична підготовка вагітних до пологів та фізична реабілітація жінок після пологів: Навч. посіб. / В. І. Грищенко, Ю.С. Паращук, Т. С. Ейям-Бердієва та ін. – Харків: ТО Ексклюзив, 2003. – 110 с.

Змістовий модуль 4. Гінекологічні захворювання. Застосування фізичної терапії при гінекологічних захворюваннях.

Лекція 9. Загальна характеристика гінекологічних захворювань. Класифікація. Хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів.

Основні питання / ключові слова: Визначення гінекологічних захворювань. Класифікація гінекологічних захворювань. Хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів. Класифікація. Основні клінічні симптоми. Діагностика. Основні методи лікування.

Практичне заняття 7. Фізична терапія при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів.

Основні питання / ключові слова: Засоби фізичної терапії при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів. Особливості застосування засобів фізичної терапії при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів. Форми лікувальної фізичної культури при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів

Рекомендована література:

1. Гінекологія / За ред. Грищенко В.І., Щербина М.О. — Київ: Медицина, 2007. — 360 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта . — Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

Практичне заняття 8. Фізична терапія при неправильних положеннях жіночих статевих органів.

Основні питання / ключові слова: Поняття неправильних положень жіночих статевих органів. Класифікація. Клініка, діагностика і лікування неправильних положень жіночих статевих органів. Особливості застосування засобів фізичної терапії при неправильних положеннях жіночих статевих органів. Форми лікувальної фізичної культури при

Рекомендована література:

1. Гінекологія / За ред. Грищенко В.І., Щербина М.О. — Київ: Медицина, 2007. — 360 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта . — Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

Практичне заняття 9. Фізична терапія при розладах оваріально-менструального циклу.

Основні питання / ключові слова: Поняття оваріально-менструального циклу. Класифікація порушень оваріально-менструального циклу. Дісменорея. Олігоменорея. Аменорея. Клінічні прояви. Засоби фізичної терапії і особливості їх застосування при порушеннях оваріально-менструального циклу. Форми лікувальної фізичної культури при порушеннях оваріально-менструального циклу.

Рекомендована література:

1. Гінекологія / За ред. Грищенко В.І., Щербина М.О. — Київ: Медицина, 2007. — 360 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта . — Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

Лекція 10. Фізична терапія при оперативних втручаннях на жіночих статевих органах (в оперативній гінекології).

Основні питання / ключові слова: Хірургічне лікування хвороб жіночих статевих органів. Характеристика станів, які потребують оперативного лікування. Характеристика змін в організмі жінки після операції на статевих органах. Засоби фізичної терапії і особливості їх застосування після гінекологічних операцій.

Практичне заняття 10. Фізична терапія при безплідді жінок.

Основні питання / ключові слова: Етіологія та патогенез беспліддя. Сучасні методи лікування беспліддя. Засоби фізичної терапії і особливості їх застосування при бесплідді жінок.

Рекомендована література:

1. Гінекологія / За ред. Грищенко В.І., Щербина М.О. — Київ: Медицина, 2007. — 360 с.

2. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.

3. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта .— Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/314041>

4. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.

5. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів			
	Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
Кількість одиниць				
Максимальна кількість балів				

Відвідування лекцій	1	5	5	2	2	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	-	-	4	4	2	2	4	4
Робота на практичному занятті	10	-	-	4	40	2	20	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			35		78		53		76
Максимальна кількість балів : 242									
Розрахунок коефіцієнта : $242 / 100 = 2,42$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бал
Змістовий модуль 1. (10 год.) Особливості вагітності при екстрагенітальних захворюваннях: при захворюваннях органів кровообігу, органів дихання, крові, ендокринних захворюваннях, захворюваннях сечовидільної системи, органів травлення та печінки. Принципи застосування засобів фізичної терапії при вагітності.	Поточний	5
Змістовий модуль 2. (11 год.) Фізична терапія при вагітності з екстрагенітальними захворюваннями (при ожиренні, при захворюваннях органів кровообігу, органів дихання, крові, ендокринних захворюваннях, захворюваннях сечовидільної системи, органів травлення та печінки). Фізична терапія при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода, з переношуваною та пролонгованою вагітністю.	Поточний	5
Змістовий модуль 3. (10 год.) Фізична терапія в післяпологовому періоді та при оперативному розродженні (після операції кесаревого розтину).	Поточний	5
Змістовий модуль 4. (11 год.) Хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів: класифікація, клініка при основних захворюваннях. Особливості застосування засобів фізичної терапії при хронічних запальніх захворюваннях жіночих статевих органів, неправильних положеннях жіночих статевих органів, розладах оваріально-менструального циклу та бесплідді. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на жіночих статевих органах (в оперативній гінекології).	Поточний	5
Всього: 42 години		15

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — **екзамен**.

Умови допуску — 35 і більше балів.

Критерії оцінювання підсумкового письмового тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	36 – 40

Оцінка	Кількість балів
Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	
Дуже добре Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)	31 – 35
Добре Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	21 – 30
Задовільно Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)	16-20
Достатньо Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)	11-15
Незадовільно Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	6-10
Незадовільно З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)	1-5

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Дайте визначення акушерства. Розкрийте організацію надання акушерської (перинатальної) допомоги в Україні.
2. Дайте визначення гінекології. Розкрийте організацію надання гінекологічної допомоги в Україні.
3. Розкрийте організацію роботи служби планування сім'ї.
4. Опишіть поняття періодів вагітності. Розкрийте фізіологічні зміни в організмі жінки, які виникають під час вагітності.
5. Опишіть гігієну та дієтичне харчування вагітної.
6. Опишіть діагностику вагітності ранніх термінів.
7. Опишіть діагностику вагітності пізніх термінів.
8. Опишіть методику визначення терміну вагітності та очікуваної дати пологів.
9. Наведіть особливості обстеження вагітної для оцінки стану її здоров'я.
10. Розкрийте особливості протікання вагітності при захворюваннях органів кровообігу.
11. Розкрийте особливості протікання вагітності при захворюваннях органів дихання.

12. Розкрийте особливості протікання вагітності при захворюваннях крові.
13. Розкрийте особливості протікання вагітності при ендокринних захворюваннях.
14. Розкрийте особливості протікання вагітності при захворюваннях сечовидільної системи.
15. Розкрийте особливості протікання вагітності при захворюваннях органів травлення та печінки.
16. Наведіть принципи застосування методів фізичної терапії при вагітності.
17. Наведіть форми фізичної терапії, які можуть застосовуватися при вагітності. Опишіть організаційну структуру та зміст етапів фізичної реабілітації при вагітності.
18. Навіть загальні протипоказання та обмеження щодо виконання фізичних вправ при вагітності.
19. Опишіть особливості застосування лікувальної фізкультури при вагітності.
- 20.** Опишіть особливості застосування масажу при вагітності.
21. Опишіть фізіологічний перебіг вагітності. Обґрунтуйте необхідність застосування фізичної терапії при фізіологічному перебігу вагітності.
22. Наведіть принципи та методологічні підходи до застосування різних засобів фізичної терапії при фізіологічному перебігу вагітності.
23. Що таке неправильні положення плода, наведіть види види. Тазові передлежання плода. Опишіть особливості застосування засобів фізичної терапії при неправильних положеннях та тазових передлежаннях плода.
24. Наведіть методологічні підходи до застосування лікувальної фізичної культури при неправильних положеннях та тазових передлежаннях плода.
25. Дайте визначення ожирінню. Наведіть класифікацію. Опишіть особливості протікання вагітності при ожирінні.
26. Наведіть засоби фізичної терапії при ожирінні під час вагітності. Опишіть особливості застосування засобів фізичної терапії при ожирінні під час вагітності.
27. Опишіть особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями органів кровообігу.
28. Опишіть особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями органів дихання.
29. Опишіть особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями органів травлення.
30. Опишіть особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями печінки.
31. Опишіть особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями ендокринної системи.
32. Опишіть особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями сечовидільної системи.

33. Опишіть особливості застосування фізичної терапії вагітним з захворюваннями крові.

34. Розкрийте поняття переношуваної та пролонгованої вагітності. Опишіть особливості застосування фізичної терапії при переношувані та пролонгованій вагітності.

35. Наведіть методологічні підходи до застосування лікувальної фізичної культури при переношувані та пролонгованій вагітності.

36. Розкрийте поняття післяполового періоду. Опишіть зміни в організмі жінки у післяполовому періоді. Розкрийте особливості ведення післяполового періоду. Профілактика післяполових захворювань.

37. Наведіть засоби фізичної терапії, які можуть застосовуватися в післяполовому періоді. Опишіть особливості застосування фізичної терапії в післяполовому періоді.

38. Наведіть методологічні підходи до застосування лікувальної фізичної культури в післяполовому періоді.

39. Що таке оперативне розродження. Наведіть показання до оперативного розродження. Які наслідки оперативного розродження для жінки.

40. Наведіть засоби фізичної терапії, які можна використовувати при оперативному розродженні. Опишіть особливості застосування фізичної терапії при оперативному розродженні.

41. Наведіть методологічні підходи до застосування лікувальної фізичної культури при оперативному розродженні.

42. Дайте визначення гінекологічних захворювань. Наведіть класифікацію гінекологічних захворювань.

43. Охарактеризуйте в цілому хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів. Наведіть класифікацію цих захворювань та основні клінічні симптоми при них

44. Наведіть засоби фізичної терапії, які можна використовувати при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів. Особливості застосування цих засобів.

45. Наведіть методологічні підходи до застосування лікувальної фізичної культури при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів.

46. Розкрийте поняття неправильних положень жіночих статевих органів. Наведіть класифікацію.

47. Опишіть клініку, розкрийте діагностику і лікування неправильних положень жіночих статевих органів.

48. Наведіть особливості застосування засобів фізичної терапії при неправильних положеннях жіночих статевих органів.

49. Наведіть методологічні підходи до застосування лікувальної фізичної культури при неправильних положеннях жіночих статевих органів.

50. Що таке оваріально-менструальний цикл?. Наведіть класифікацію порушень оваріально-менструального циклу. Дайте визначення дісменореї, олігоменореї та аменореї. Опишіть клінічні прояви.

51. Наведіть засоби фізичної терапії і особливості їх застосування при порушеннях оваріально-менструального циклу.

52. Наведіть методологічні підходи до застосування лікувальної фізичної культури при порушеннях оваріально-менструального циклу.

53. Що таке хірургічне лікування хвороб жіночих статевих органів. Дайте характеристику станів, які потребують оперативного лікування.

54. Охарактеризуйте зміни в організмі жінки після операції на статевих органах.

55. Наведіть засоби фізичної терапії та особливості їх застосування після гінекологічних операцій.

56. Дайте визначення безпліддя жінок. Розкрийте етіологію та патогенез безпліддя. Сучасні методи лікування безпліддя.

57. Наведіть засоби фізичної терапії і особливості їх застосування при безплідді жінок.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	90-100
Дуже добре Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)	82-89
Добре Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	75-81
Задовільно Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)	69-74
Достатньо Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)	60-68
Незадовільно Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	35-59
Незадовільно З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом - 120 год.: лекції - 20 год., практ. заняття - 20 год., самостійна робота - 42 год., модульн. контроль – 8 год., семестровий контроль – 30 год, екзамен – 2год.

Модулі	ЗМ 1. Загальні питання акушерства та гінекології. Фізіологічний стан на патологія, методи дослідження в акушерстві та гінекології. (35 балів)				
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Загальні поняття гінекології і акушерства. Організація надання акушерської та гінекологічної допомоги в Україні.	Анатомія та фізіологія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни, що відбуваються під час вагітності. Триместри та періоди вагітності.	Методи обстеження вагітних на ранніх і пізніх термінах вагітності.	Вагітність при екстрагенітальних захворюваннях.	Загальні питання застосування засобів фізичної терапії при вагітності. Особливості лікувальної фізкультури та масажу при вагітності.
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1	1
Практичні заняття		—			
Самост. роб, (бали)		5			
Види пот. контролю (бали)		Мод. контр. робота №1	25 балів		

Модулі	ЗМ 2. Фізична терапія в дополовому періоді (78 балів)				
Лекції	6	7	8	9	
Теми лекцій	Фізична терапія у вагітних з захворюваннями органів кровообігу, органів дихання, травневої системи та печінки.		Фізична терапія у вагітних з захворюваннями ендокринної системи, сечовидільної системи та крові.		
Лекції, відвід. (бали)	1		1		
Практичні заняття	1	2	3	4	
Теми практичних занять	Фізична терапія при фізіологічному перебігу вагітності.	Фізична терапія при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода.	Фізична терапія при ожирінні вагітних. Фізичні методи корекції ожиріння у вагітних.	Фізична терапія у жінок з переношуваною та пролонгованою вагітністю.	
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)		5			
Види пот. контролю (бали)		Мод. контр. робота № 2	25 балів		

Модулі	ЗМ 3. Фізична терапія в післяпологовому періоді (53 бали)				

Лекції		8
Теми лекцій	Фізіологічний післяпологовий період. Зміни в організмі жінки у післяпологовому періоді.	
Лекції, відвід. (бали)	1	
Практичні заняття	5	6
Теми практичних занять	Фізична терапія в післяпологовому періоді.	
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5	
Види пот. контролю (бали)	Мод. контр. робота № 3 25 балів	

Модулі	ЗМ 4. Гінекологічні захворювання. Застосування фізичної терапії при гінекологічних захворюваннях. (76 балів)				
Лекції	9			10	
Теми лекцій	Загальна характеристика гінекологічних захворювань. Класифікація. Хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів.			Фізична терапія при оперативних втручаннях на жіночих статевих органах (в оперативній гінекології).	
Лекції, відвід. (бали)	1			1	
Практичні заняття	7	8	9	10	
Теми практичних занять	Фізична терапія при хронічних запальніх захворюваннях жіночих статевих органів.	Фізична терапія при неправильних положеннях жіночих статевих органів.	Фізична терапія при розладах оваріально-менструального циклу.	Фізична терапія при бесплідді жінок.	
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	
Самост. роб. (бали)	5				
Види пот. контролю (бали)	Мод. контр. робота № 4 25 балів				
Підсум. контроль	Екзамен				

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Акушерство: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації / [Ліхачов В. К., Добровольська Л. М., Ляховська Т. Ю., Удовицька Н. О., Макаров О. Г., Тарановська О. О.]; за ред. В. К. Ліхачова. – Полтава : Дивосвіт, 2015. – 336 с.
2. Гінекологія / За ред. Грищенко В.І., Щербина М.О. — Київ: Медицина, 2007. — 360 с.
3. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Особенности использования средств физической реабилитации в акушерстве и гинекологии. Учебное пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2014. - 76 с.
4. Акушерство, гинекология и здоровье женщины / Ф. Карр, Х. Рициотти, К. Фройнд, С. Кахран; пер. с англ. под общ. ред. проф. В. Н. Прилепской. –М.: МЕДпресс–информ, 2005. – 176 с.
5. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура в акушерстві та гінекології. Методичні мекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О.С. Блага. – Ужгород, 2014. – 43 с.
6. Физическая реабилитация в акушерстве и гинекологии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Т.Н. Федорова, А.Н. Налобина, Н.Н. Лазарева, Л.Б. Кичигина, Сибирский гос. ун-т физ. культуры и спорта .— Омск : Изд-во СибГУФК, 2014 .— 303 с. : ил. — Режим доступа: <https://tucont.ru/efd/314041>
7. Абрамченко В.В. Лечебная физкультура в акушерстве и гинекологии / В.В. Абрамченко, В.М. Болотских. – СПб.: ЭЛБИ, 2007. – 192 с.
8. Владимиров О.А. Рухові режими і комплекси ЛФК для вагітних жінок: Метод. рекомендації / О.А. Владимиров, Н.І. Тофан, С.К. Клименко. – К., 2004. – 31 с.
9. Грищенко В.І. Фізична і психопрофілактична підготовка вагітних до пологів та фізична реабілітація жінок після пологів. Навч. посіб. / В. І. Грищенко, Ю. С. Парашук, Т. С. Ейям-Бердієва. – Х.: Ексклюзив, 2003.– 110 с.
10. Марченко О.К. Основы физической реабилитации / О. К Марченко. – К.: Олимпийская литература, 2012. – 528 с.
11. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. - К.: Олімп. л-ра, 2010.- 486 с.
12. Коваленко Т.М. Програма дополовової реабілітації у комплексному лікуванні жінок із переношеною та пролонгованою вагітністю: методичні рекомендації / Т. М. Коваленко. – К., 2015. – 24 с.
13. Владимиров О.А. Психологічна підготовка вагітних до материнства: Метод. рекомендації / О. А. Владимиров, Н. І. Тофан, А. В. Гончарова, Т. В. Трембач. – К., 2004. – 42 с.
14. Фізична і психопрофілактична підготовка вагітних до пологів та фізична реабілітація жінок після пологів: Навч. посіб. / В. І. Грищенко, Ю.С. Парашук, Т. С. Ейям-Бердієва та ін. – Харків: ТО Ексклюзив, 2003. – 110 с.

Додаткова

1. Физиотерапия. Национальное руководство / Под ред. проф. Г.Н. Пономаренка – М.: ГЭОТАР. – Медицина, 2009. – 854с.
2. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и массаж. – М.: ГЭОТАР-Медицина, 2004. – 560 с.
3. Качалина Т.С. Психологическая и физическая подготовка беременных к родам : Учеб.-метод. пособие. – Нижний Новгород: Изд-во Нижегородской гос. мед. акад., 2005. – 100 с.
4. Демарчук Е.Л. Лечебная физкультура в акушерстве. Учеб.-метод. пособие / Е. Л. Демарчук, А. Г. Щедрина. – Новосибирск: Сибмединдат, 2003. – 36 с.
5. Маліков М.В. Фізіологія фізичних вправ / М.В. Маліков, Н. В. Богдановська. – Запоріжжя, 2005. – 102 с.
6. Прогулянки при вагітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://medukr.ru/vagitnist-i-pologi/965-proguljanki-pri-vagitnosti.html>.
7. Попов С.Н. Лечебная физическая культура: Учеб. для ин-тов физ. культ. / Под. ред. С. Н. Попова. – М.: Академия, 2008. – 416 с.
8. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації: Навч. посіб. / А.М. Порада, О.В. Солодовнік. – К.: Медицина, 2008. – 177 с.
9. Савельєва Г.М. Акушерство: Учебник / Г.М. Савельєва, В. И. Кулаков, А. Н. Стрижаков и др.; Под ред. Г. М. Савельевой. - М.: Медицина, 2000. – 149 с.
10. Филлипова Г.Г. Психология материнства. – М.: Ин-та психотерапии, 2002. – 240 с.

Інтернет-ресурси:

1. Фізична реабілітація при вагітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://7000.kiev.ua/?s=info/vstuplenie/24117>.
2. Особливості фізичної реабілітації в період вагітності, пологовий та післяпологовий періоди [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://referat.niv.ru/view/referat-medicine/114/113076.htm>
3. Реабілітація при порушеннях перебігу вагітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://bukvar.su/medicina-zdorove/122796-Reabilitaciya-pri-narusheniyah-techeniya-beremennosti.html>
4. Физическая реабилитация при беременности [Електронный ресурс]. – Режим доступу:http://otherreferats.allbest.ru/medicine/00005111_0.html.
5. Дыхальная гимнастика при беременности [Електронный ресурс]. – Режим доступу:<http://ladyslimfit.ru/pregnancy/38-dyhatelnaya-gimnastika-dlya-beremennyh.html>.
6. Дихальна гімнастика для вагітних [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://likuvan.in.ua/dihal-na-gimnastika-dlya-vagitnih.html>.